

braçolada del palangre» (BDC XIV, 32), pot ser alteració d'aquest *gatnauda* o **garnauda* per influència de *ranoc*, mena de *granota* (vulgar *garnota*) i de *gat cut* (ibid.) o *calcuta* (ibid., p. 24), que s'usen per anomenar el «budell de gat», mena de cordeta usada pels pescadors de canya per ormejar llur vara de pescar, els quals en semblen alteracions de l'angl. *cat-gut* [S. XVI] que es fa efectivament amb les tripes (*gut*) del gat. — 2 Puntuo jo; En Riera posava *Gatnau* amb majúscula i no puntuava darrere; però em sembla clar que és adjectiu aplicat a aqueix assonador (fins i tot anant a principi de ratlla, i hi posi o no majúscula el ms.), entre altres raons perquè no es coneix cap cas de *gatnau* com a prenom. En bastants casos deixo la puntuació que em dona En Riera, que no ho aclareix tot ni és indiscutible, però no desorienta: en el següent suposo que ha de ser *lo* amb minúscula apositat a M. Vidal, i es podria entendre «*gatnau qui*» com una altra aposició; o bé entendre *gatnau* com a expressió abreujada de *un gatnau*; i en algun dels altres el mot pot estar a mig camí d'esdevenir malnom, o ser-ho ja del tot, i fins usat com cognom; en l'últim posava ell *Piteu* amb majúscula. — 3 Torna a aparèixer set folis més enllà en text llatí «Bertrandum *Gatnau*, qui morabatur ab en Rocha, juponer». — 4 PASancho Vicens i BPons Fàbregues, *Códice Çagarriga*, ms. del S. XIV, Palma 1898, pp. 155, 133. — 5 Tots els docs. inèdits provinents de l'A. C. A., els dec a En Jaume Riera i Sans, que me'n dona les signatures: Sec. Processos de la R. Aud., lligall 134, n.º 12 —sig. prov.—; reg. 2016 de la Cancelleria, folis 3r, 2v, 3v, 7v, 8v, 10v; reg. 1683 del R. P., folis 33v i 67v. Siguin-li aquí regraciats ben vivament les dades i el mateix fet d'haver-me cridat l'atenció ell, i el meu amic Joan Sales i Vallès (savis i constants l'un com l'altre), recordant-me aquest problema etimològic i semàntic que ja em preocupava d'anys enrere. No és possible fer venir aquest mot de l'àrab *gannâm* 'pastor' (ell diu *gannan* 'hortolà', ¿potser sentit i pron. vulgars de Palestina?) que si s'usava a Espanya hauria sonat *gannêm* o *gannên* (és sabut que és falsa l'etimologia aràbiga del cast. *gañán*), en què havia pensat En Riera. En el procés de 1410 (que publicaren poc després ells dos en el llibre *El Cavaller i l'Alcavota*) contra Arnau Albertí, no es parla d'això; només hi trobo esment de «En Cardona, alias *Gat*, m'ho ha dit» (p. 106), que no té relació pròxima amb això però no deixa d'interessar com a paral·lel relatiu del que diré després. — 6 Tant en el *Vocab. dels Peixos* del BDC XI (1923), 51, com en l'*AlcM*. En sembla que un ho treu de l'altre, car aquell traeix una font escrita en atribuir-li una pronúncia *gatrñeu* (amb *tn* impossible com a pronúncia catalana: com a màxim són concebible *gadñeu* o *gannñeu*), i la definició «Trigla lyra, Lacep. uns 60 cm. de llarg i té, de banda a banda del cap, dues banyes d'espinna» del BDC figura reproduïda en *AlcM* quasi sense altre canvi que el de «semblant al roger» en «peix vermellós»; i el de «*gatneu fotaire* cria del Trigla

Lyra» en «*gatneu fotaire*» i «*garneu petit*». El vocabulari del BDC es funda en les dades valuoses dels corresponsals de l'I. E. C. (localitzant a SFGuixols, Blanes, Pineda, Tarr. i Men.) i alguna de segona mà d'ictiòlegs, publ. a cura (i incúria) de Griera. De tota manera *AlcM* hi afegeix un excellent gravat i Moll ho coneix de Menorca. I és clar que, sigui pronunciat amb *dn* o amb *nn*, *gatneu* no pot ser una forma arbitrària, i és evidentment inseparable de *gatnau*. — 7 Creia En Serra que volia dir «*macip*» o «*bracer*», i en el doc. citat de 1378 és un «*masip* de parayre», i en molts dels altres es tracta de menestrals, que en majoria semblen de categoria baixa o mitjana. — 8 Segona acc. que no reitera en l'*AlcM*. Potser no era segura, i solament estava segur d'haver-ho sentit aplicar a persones? Acabava d'anotar *gran* 'vell' i *grandíssim* 'malcriat, entremaliat' i pogué això suggestionar-lo un poc? En tot cas la pronúncia transposada *graneu* per *garneu* és ben racional que sigui deguda a aquesta pseudo-etimologia, que certament actua com a etimologia popular. D'altra banda el mateix *AlcM* ens informa que *graneus* nom de peix és també rossellonès, i en el BDC XI trobem *garrameu* per a Blanes i Pineda. Ni Febter Cardona pensà a relacionar el ciutadellenc *graneu* amb l'adjectiu *garneu* (que en un altre paratge de la seva obra reproduceix ell de Belv. amb la mateixa definició que aquest, més la fr. *fin, rusé*, i ll. *callidus*), ni Moll sembla haver pensat a relacionar *garneu*, *graneu*, amb *gatnau*, que en *AlcM* cita com a cognom del Còdex mallorquí Çagarriga; i avui en tres pobles de Segarra, amb l'etimologia germ. GUNDOWALD, impossible ja fonèticament. — 9 En la forma de Blanes i Pineda *garrameu* degué influir *gatameu* com a nom hipocòric del gat (*anar a gatameus* 'de quatre grapes' a Tortosa, BDC III, 90). Però *AlcM* (que mereix molt més crèdit que Griera) ho ha rectificat en *garranyeu*, també alterat per onomatopeia (i aquí hi pogué ajudar la solució fonètica de l'encontre *tn*).

Garniment, *garni(s)ó*, *garnir*, V. *guarnir* *Garnuca*, V. nota a *garneu* *Garoina*, V. *garota* *Garola*, *garolar*, *garoler*, V. *garlar*

GARONES, hapax que figura en uns versos d'Eiximenis: «Mas què direm de les fembres / e de les dones presens / qui són dones de la guisa / e-s fan dir dones del temps, / e dones de la verdura / --- / qui giren los uylls a caça / e ab gests enamorats, / e-ns mostren totes lurs joyes / si bé no és jorn de mercat / --- / e van juntes braç per braç; / qui han posat nom *garones* a les antigues e a tals / qui no s'alten de lurs jocs / ---» (prosificat en el *Ll. de les Dones*, *EntreDL* I, 169, v. 15).

Com a comentari jo posava en nota: «podem aventurar la probabilitat que sigui *garrones* (cf. el modern *garrones*, cast. *gorrona* 'prostituta', Moreto, *caballeros garrones* en Quevedo etc., *DCEC* II, 756a51), si bé escrit defectuosament amb una sola -r-, tot i que aquí